

ELŐRE IFJÚSÁG

A szegedi fiatalok jobb munkával készülnek június 15-re

AMIÓTA SZABAD ORSZÁGUNKAT építjük és erősítjük, egyre többször zajlanak le hazánk fővárosában nagy nemzetközi események.

Már nem sok nap választ el bennünket attól a naptól, amikor Budapesten üdvözljük a világot átfogó békemozgalom nagyszerű, bátor harcosait. Lázás izgalommal és büszkén készül ennek a nagy napnak a tiszteletére Szeged ifjúsága is. Üzemi fiataljaink, a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok, középiskolások és egyetemisták tudják, hogy a teremtő béke biztosítja számukra is a további fejlődést, biztosítja a boldog napsgaras holnapot.

Erre a nagy napra városunk ifjúsága elsősorban jobb munkával készül. „Mindennap emeljük termelési eredményeinket, járjunk élen a termelésben” — adta ki a jelszót a békeműszak megkezdésekor a Textilművek DISZ bizottsága. A Textilművek fiataljai igyekeztek és igyekeznek a jelszót valóra váltani. Ábrahám Piroška június 2-án 114,2 százalékos termelt, 3-án már 120,5 százalékosra emelte teljesítményét.

TANULÓ FIATALJAINK a vizsgákra való jó felkészülésen kívül leveleket és falujáság cikkeket írnak arról, mit jelent számukra a béke, és hogyan fogják jobb tanulással is a békeharcot erősíteni. Az ipari tanuló fiatalok leveleit írják a Béke-Világtagács tagjainak. „Mitt a déli határ mellett jobb tanulással harcolunk a háborús uszítók ellen, boldog, szabad jövőnkért. Kérjük a tanácskozás résztvevőit, mondják el országukban és szerte a világon, hogy ifjúságunk minden erejével harcol a békéért — írja Czida Ferenc viz-gázszerező tanuló.

A Városi DISZ Bizottság a fiatalok körében a Béke-Világtagács ülése előtt fokozott felvilágosító munkát folytat, békekisgyűléseket szervez. A fiatalok által írt leveleket eljuttatja a Városi Békebizottsághoz, hogy továbbítsák a külföldi békeharcosokhoz. A Béke-Világtagács ülése előtti napon, június 14-én este hatalmas tábor tüzet szervez a tanácskozás tiszteletére,

amelyen színvonalas kultúrműsorral szerepelnek a fiatalok.

A készülődésben azonban vannak komoly hibák is. Az üzemi fiatalok egy része például nemigen vesz részt a békebizottságok által rendezett kisgyűléseken. Nem látja még eléggé minden fiatal, hogy a békek jövő biztosítása az ifjúság boldog jövőjét is jelenti. Üzemi DISZ titkáraink fontos feladata, hogy a békeharc eseményeit megismertessék fiataljainkkal. Tudatosítani kell, hogy a termelés területén elért eredményeikkel a béke bástyáját erősítik. Ha látják és érzik fiataljaink, hogy saját szebb életükről van szó, szívesen vesznek részt a békekisgyűléseken.

A BÉKE-VILÁGTAGÁCS ülésének előkészületei arra kell, hogy felhívják városunk fiataljainak figyelmét: vegyenek részt tevékenyen a békemozgalomban, új harcokkal gyarapítsák a békeharcosok sorait, erősítsék országunkat, a béke országát, jobb termeléssel, jobb tanulással és honvédelmi felkészüléssel egyaránt.

Lázár Ilona

A jó vizsgaeredmény szorgalmas munka gyümölcse

Az egyetemi és főiskolai hallgatók évvégi vizsgaeredményeikkel adnak számot arról, hogy egész évi munkájukkal hogyan segítették elő hazánk szocialista fejlődését. Számot adnak arról, hogy ebben az évben megelégedtek-e önmagukkal a bizalomnak, amelyet dolgozó népiünk előlegezett számukra. Nem lehet közömbös egyetlen vizsgázó hallgató számára sem, hogy vizsgájával hogyan járul hozzá az egyetemi és főiskolai ifjúság egész évi munkáját tükröző vizsgaeredményekhez, olyan eredmény megteremtéséhez, mely egy évi munka gyümölcse lesz, mely még nagyobb és szebb feladatok megoldására buzdít. Június elsejével megkezdődött a vizsgák időszaka.

Az eddigi vizsgák azt mutatják, hogy ebben a félévben jelentős lépést tettünk előre a folyamatos tanulás megvalósításában és ezzel nagymértékben elősegítettük a jó vizsgaeredmények kialakítását.

Az előadások, a szemináriumok és gyakorlatok színvonalának emelkedése, a különleges módszerek (csoportos és egyéni konzultáció, konferenciák, villám- és zárthelyi dolgozatok) széleskörű alkalmazása,

a hallgatók ideológiai színvonalának növekedése, a politikai aktivitás fokozása (választási munka) reményt nyújtanak arra, hogy a vizsgák eredményesek lesznek. Az eddig megtartott vizsgák eredményei is erre engednek következtetni.

Az évvégi eredmények emelkedő tendenciát mutatnak. A jelen helyzetben különösen érvényes ez a Természetudományi karra, az Orvosgyógyászati és a Pedagógiai Főiskolára.

DISZ szervezetünk és kari vezetőségünk előtt a vizsgaidőszakban komoly feladatok állnak. Ezeknek a feladatoknak a helyes megoldása hozzájárul a jó vizsgaeredményekhez.

Feladat az, hogy DISZ vezetőségeink olyan vizsgalétkört teremtsenek, mely egyik biztosítékává válik a jó vizsgaeredmények elérésének.

A vizsgaproblémák munkaközben való helyes irányítása alapja annak, hogy a felmerült hibákat folyamatosan lehessen kijavítani. A legtöbb hiányosság a folyamatos tanulás eddig tapasztalt fogyatékosságaiból ered. Ezzel kapcsolatban a gyenge eredményt felmutató hallgatóknak való segítségnyújtás tekintetében

van sok tennivaló a vizsgaidőszakban DISZ szervezeteink előtt.

Feladat az, hogy azt a lendületet fokozva, melyet az egyetemi és főiskolai ifjúság május 17-én tartott országgyűlési választásokon és azt megelőzően tanúsított, továbbvigyük a vizsgák sikere érdekében.

Ezzel párhuzamosan annak tudatosítása, hogy az egyetemi és főiskolai ifjúság kiállása új öt éves terünk, békénk megvédése mellett, melyről május 17-én tett tanúbizonyoságot, az évvégi vizsgaeredményekben is tükröződik. DISZ vezetőink járjanak elől jó példával ebben a tekintetben is.

Úgy zárjuk le ezt az évet a vizsgaeredményekkel, hogy olyan eredményt mutassunk fel, melyet büszkén vihetünk a világ ifjúságának negyedik találkozójára, harcos segerszövegére. Minden vizsgaeredményünk mutassa meg azt, hogy békét akarunk és szívós munkával harcolunk érte.

Erre kötelez bennünket dolgozó népiünk megbecsülése és szerető gondoskodása. Ilyen gondolatokkal kell dolgozunk az év munkájának értékelésénél.

Sipka Ferenc
az Egyetemi és Főiskolai
DISZ Bizottság titkára

Felemelt árat fizetnek a hulladék papírért, használt könyvekért, folyóiratokért

A M&H Budapesten és vidéken a papírgyűjtő hetek idejére többszáz ideiglenes hulladék árvevő helyet létesít. Az összegyűjtött papír és textilhulladékot minden háztartás elvieszi és a helyszínen azonnal készpénzben kifizeti. A papír- és textilhulladékért kifizethető árak a következők:

Újság-makulátúra (tisztán, jó állapotban) a korábbi egy forint helyett 2 forint kg-ként. A használt könyvekért és folyóiratokért a korábbi 40 fillér helyett egy forintot, a háztartási papírhulladékért a korábbi 40 fillér helyett 70 fillért fizetnek kilónként. A háztartási vegyestextilhulladékot kilogrammonként 80 filléres, a szabászi hulladékot pedig 1,20 forintos áron veszik át.

Verekedés az iráni parlamentben

Teherán (TASZSZ). Tíznapos szünet után újból összeült az iráni parlament. Június 7-én megvitatották a „Nyolcak bizottságának” jelentését arról, hogy meddig terjed a sahatásköre. A vita során Mir Mehdi Asrafi és Husszein Maki ellenzéki képviselők követelték, hogy távolítsák el az ülésteremből az elnöklő Razavi képviselőt. Verekedés tört ki, amelynek során Ali Egbal képviselő súlyosan megsérült. Ezután az ülést félbeszakították.

Az évezredek keresztül az emberiség szellemi életét elnyomó és a nemlétező túlvilági erőknél kihasználó idealista világnézet ellenében a haladó tudomány egyik legkiemelkedőbb harcosa: Ivan Petrovics Pavlov, „a tudomány bolsevikja”

Pavlov (1849—1936) a tudomány terén korszakot nyitó mérész munkásságával halálos csapást mér a tudománytalan dogmákra és megdöntö a test és a testtől független túlvilági eredésű anyagtan „lélek” keletkezésének meséjét. Ezzel döntő fejtűt adott kezébe a klerikális reakció elleni harchoz. Bebizonyította, hogy az életjelenségek anyagi természetűek és megismerhetők. Kísérletei úján tudományosan feltárja a táplálkozás és az emésztés élettanának folyamatát, valamint az életműködések törvényszerűségeit. A magasabb idegtevékenységek vizsgálatával fényt derít az idegrendszer, az idegközpontok, főleg az agy szerepére. Hosszas kutatások során megoldja az emberi élet legjellemzőbb élettevékenységeinek: a szellemi élet, a gondolkodás, a tudat, az emlékezés, a beszéd, valamint az alvás és álom kérdéseit. Kísérleteinek alapja éppen az idegrendszerrel végrehajtott kutatásai. Az ideglegesen kialakuló feltételes reflexek felfedezésével és tanulmányozásával olyan módszert és iskolát alapít, amelyek segítségével a legbonyolultabb és legmagasabbrendű életfolyamatokat vizsgálhatjuk meg. Megérteni és megismerni lehet Pavlov munkásságát szervesen kapcsolja a mindennapi gyakorlati élettel és eredményei óriási jelentőségűek az orvostudomány és a nevelés terén.

Pavlov életével és munkásságával ismerteti meg Szeged és Csongrád megye dolgozóit a „Pavlov-kiállítás”. A kiállítás a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Szovjet Társaság rendezte az MSZT székházában (Horváth Mihály-u. 3.) a Tudományos és Műszaki Szakosztályok Klubjában. A kiállítás meg-

Pavlov-kiállítás Szegeden

nyitása ma délután 6 órakor lesz, amelyen a megnyitó beszédet Hetényi Géza, a Magyar Tudományos Akadémia Pavlov Bizottságának elnöke mondja.

A kiállítás négy helyiségben gazdagon szemlélteti Pavlov és iskolája munkásságát. A bejáratnál Pavlovot láthatjuk színes nagy festményben, amint asztalánál ül. Az első teremben falemezekre festett képek és feliratok ismertetik meg Pavlov életével és annak főbb mozzanataival. A terem közepén művészeti kivitelezésben üvegdiorámában látható a nagy tudós korszakalkotó munkahelyét ábrázoló kultuszi Pavlov-laboratórium kicsinyített mása a parkkal együtt.

Ezután az úgynevezett „Pavlov-könyvtár”-ba érünk, ahol Pavlov munkásságát a tanítványainak művei láthatók, de ugyanígy a pavlovi módszerrel dolgozó tudósok munkássága is szemléltető a megjelent tudományos cikkek, dolgozatok alakjában. Így a többi között Hetényi Géza szegedi egyetemi tanár orvosi munkássága, valamint intézetének kutatómunkái is mutatják azt, hogy Pavlov eredményei mint termékenyítették meg népi demokráciánk orvostudományát is.

A harmadik teremben kétoldali színtérre falművekre festett képsorozatot ismertet meg bennünket az idegrendszer fejlődésével az egysejtű állatoktól az emberig, valamint a munka és a beszéd szerepét láthatjuk az emberré válás folyamatában.

Az innen nyíló fülkében megtekinthetjük modern szemléltetéssel találkozunk, amelyek bemutatják Pavlov legfontosabb eredményeit. Falművekre festett plakátszerű megoldásokon elektromos árammal létrehozott színes fényugarak és fényhullámok mutatják be a villanyáram bekapcsolása után életszerűen. Láthatjuk, hogy indul meg a nyálképződés az agyban látható kapcsolatok kialakulása útján. Látható a villanykörte hatására az agyban ideglegesen kialakuló kapcsolódás létrejötte a látó- és nyálérválásztó központ között, magunk előtt látjuk a nyálképződés megindulását és folyamatát szintén fényugarakkal érzékelhetjük.

A békevilágmozgalom vezérkarából

PAUL ROBESON

A reakció terrorhadjáratainak keresztülvételében folytatja bátor harcát a haladás, a jobb élet, a béke ügyéért Paul Robeson, a nemzetközi Szólin-békedíjjal kitüntetett, világszerte ismert néger énekes és közéleti személyiség, a Béke-Világtagács tagja, Tiszta művésze, hatalmas hangja túlharsozza a háborús hisztéria rikkasztását, s diadalmasan hirdeti a nép ügyének erejét.

Robeson nehéz és dicsőséges utat tett meg. Apja szegény néger volt, aki fiatal korában még rabszolga volt az USA déli részének ültetvényein. A nehézségek sorozatának leküzdésével szerzett Paul jogi diplomát, — de közben szellő volt vagy téglagyári rakodó, vendéglőben mosogató vagy alkalmi munkás. Hangja és színészi tehetsége azonban korán a színpadra vezette, — hiszen mint ügyvéd, a faji megkülönböztetés miatt, úgy sem tudott volna dolgozni.

„A béke dalosa” egész élete folyamán bátran viselte és viseli a hajszát és az üldözéseket. Hasztalan zárják le előtte a hangversenytermeket; ő elmegy a négernek nyomorúságos viskóiba s ott énekel, felkeresi a nagyvárosok munkásnegyedét s szabadleír hangversenyeken, amelyeket Amerika haladó erői rendeznek tiszteletére hallgatja hangját. Egy ilyen hangversenyen — 1949-ben — fasiszta banditák támadták meg és szándékoztak megölni Robesont. Ez a hangverseny ugyan elmaradt, de néhány nap múlva ott, ahol megakarják lincselni 25.000 ember előtt énekel.

A kormány most megtiltotta, hogy „politizáljon.” Am legyen! Robeson most nem tart beszédet — de énekszámai előtt röviden ismerteti minden dalának tartalmát s e rövid ismertetés mondanivalóját jól megértik hallgatói, hiszen minden esetben a néger nép jogfosztottságáról, a munkások harcáról, a világnépeinek békevágyáról, a Szovjetunió boldog életéről énekel.

A Béke Híveinek párizsi kongresszusán 1949-ben Robeson ezeket mondta: „A néger, akikkel meg kellene szembeszállni és büntetlenül meghurcolni, akiket faji megkülönböztetéssel üldöznek, a néger, akiket gettókatra kényszerítnek és akik szabad prédát a rendőrtornoknak — sohasem fognak azok ellen harcolni, akik országukban rövid idő alatt megszüntették az embernek az ember által való kihasználását.” E beszédért vonták meg útleveleit és akadályozták meg, hogy résztvegyen a nemzetközi békemozgalom nagy összejövetelein. Azóta viaszlemezekre veszik fel hangját, mondanivalóját, üzenetét, amelyekkel a békéért harcol. Hazájában elnöke annak az országos tanácsnak, amely az afrikai néger szabadharcot segíti, alelnöke a haladó pártnak és főszerkesztője a „Freedom” (Szabadság) című néger néger lapnak s egyik vezetője az „Amerikaiak békeemelő” nevű szervezetnek.

Robeson többször járt a Szovjetunióban. Az ott töltött időt „az igazi élet egyetemének” nevezi. A haladás ellenségei ezt a nagy békeharcot megörvni soha nem tudják s a szabadságot küzdő hangja mindig felcsendül ott, ahol milliók harcolnak a békéért.

hazai alkalmazásával ismerteti meg a dolgozóinkat. Hatalmas fényképek segítségével ismerhetjük meg itt a budapesti élettani intézet feltételes reflex laboratóriumában folyó munkát, a pavlov-módszerekkel végzett magasabb idegtevékenységek vizsgálatát. Megismerhetjük a szegedi egyetem lélektani intézetének kutatómunkásságát, a gyógypedagógiai kutatómunkákat, a pécsi egyetem élettani intézetének a feltételes reflexek és az agyműködés elektrofiziológiai kutatásait.

A kiállítás kitömött kutyával mutatja be a „Pavlov-kamrát” és annak megfigyelő helyiségét. Ennek falát hangszigetelő rétegek alkotják, amelyből egy részletet szintén megismerhetünk, amit a pécsi egyetem kutatásaihoz készítettek. Ezután láthatjuk eredetben a „palkányi feltételes reflex-ládat”, amelyben élő palkányi nyúl figyelhető meg a kiállításon a villanyárammal végzett feltételes reflex-kísérlet.

A Pavlov kiállítás méltó ahhoz a nagyjelentőségű munkássághoz, amellyel az élettudományban új korszakot nyitott Pavlov az orvostudomány, a lélektan és a pedagógia terén.

E munkásság a tüdő, belgyógyászat, az ideg- és elmekörnyezet, a gyógypedagógia és testnevelés terén lehetővé teszi a dolgozó nép egészségének biztosítását, visszahozását. Szegeden éppen Hetényi Géza egyetemi tanár és pavlovi módszerekkel a gyomorfekélyt gyógyítja.

E nagyjelentőségű kutatómunka lényegével és alapelveivel ismerteti meg a „Pavlov-kiállítás” Szeged és Csongrád megye dolgozóit. E kiállításra éppolyan büszkék lehetünk, mint a „Fehértó élő világa” kiállítására.

Jósa Zoltán
a Társadalom és Természetudományi Ismeretterjesztő Társulat
merve szakosztályvezetője